

ת"פ 28302/06/18 - מדינת ישראל נגד מתנאל אהרון לוי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28302-06-18 מדינת ישראל נ' לוי

ת"פ 4134-09-18 מדינת ישראל נ' לוי

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מתנאל אהרון לוי

הנאשם

החלטה

מבוא:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טעון בשני כתבי אישום המייחסים לו עבירות של החזקת סם לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973. הוסכם בין הצדדים כי הנאשם יופנה לתסקיר מבחן שיתייחס בין היתר לשאלת ההרשעה, כאשר עמדת המאשימה הינה להטלת מע"ת וקנס בסך 5000 ש"ח.

2. על פי עובדות כתב האישום בתאריך 15.2.16 בשעה 16:20 או בסמוך לכך, בביתו שברחוב מדבר סיני בישוב עלמון, החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל נטו של 34.8 גרם, לצריכתו העצמית וזאת ללא היתר כדין או רישיון מאת המנהל. בנסיבות המתוארות, במהלך חיפוש בביתו, החזיק הנאשם את הסם במקומות הבאים: על שידת סלון הבית- בתוך קופסה, במגירה במטבח הבית בתוך שקית ניילון, ובמגירה נוספת במטבח הבית בתוך קופסת מתכת. באותן הנסיבות החזיק הנאשם בסלון הבית במשקל בצבע שחור, וכן ברכבו -בתא הכפפות- החזיק במשקל נוסף.

3. על פי עובדות כתב האישום שצורף, ביום 4.5.18 בשעה 01:14 לערך ברחוב יצחק ניסים בירושלים, החזיק הנאשם בתוך תיק גב שחור על רצפת רכב השייך לחברו, עמו שהה באותה עת, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 40 גרם נטו, בתוך שקית שקופה, מבלי שהדבר הותר בפקודה, בתקנות, או בהוראה מאת המנהל.

ראיות ההגנה לעונש:

4. מסמכים רפואיים (נ/1 - נ/2)

5. הודעה על פטור משרות צבאי עקב מצב רפואי מיום 28.11.16.

עמוד 1

תסקיר שרות המבחן:

6. ביום 11.2.2020 הוגש בעניינו של הנאשם תסקיר, אביא מתוכנו בתמצית. הנאשם כבן 26 רווק מתגורר בירושלים ועובד כמחסנאי וכשליח בחברת פלאפונים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. טרם גיוסו נפצע הנאשם בתאונת דרכים, לאחריה הורדם והונשם למשך 4 חודשים. בהמשך עבר שיקום משך שנה וארבעה חודשים. עקב טיפול רפואי שלא צלח הומלץ לנאשם ליטול קנביס רפואי. הנאשם הציג בשרות המבחן אישור לקבלת קנביס רפואי שהינו בתוקף עד לחודש יוני 2020. הנאשם ציין כי במהלך שהותו בשיקום גייס כוחות גופניים ונפשיים להתמודד עם הפציעה בצורה מיטבית, על מנת שלא תשפיע על חייו לרעה. לאחר תקופת השיקום, נסע הנאשם לטיול ממושך בחו"ל, ועם חזרתו החל עובד כמנהל סניף ברשת חנויות בגדים. בשנה וחצי האחרונות עובד הנאשם כמחסנאי ואיש משלוחים בחברת טלפונים, ובמקביל לומד לימודי עיצוב אופנה ותפירה. לאחרונה נפגע הנאשם בתאונת דרכים בעת עבודתו כשליח - והוא אושפז למשך יממה לצורך ניתוח.

7. בהתייחס לעבירות ציין הנאשם כי ביצע אותן מתוך מצוקה ותסכול נוכח כאבים פיזיים שחווה, וכשאינו מקבל מענה מתאים בשל העדר רישיון בתוקף. בתסקיר מובאים גורמי הסיכון בהם הרקע בו צמח, משברים שחווה, וכן התרשמותם כי בעת מצוקה התקשה לראות חלופה אפשרית אחרת להתנהלותו. מנגד, ובבחינת גורמי סיכוי צוין, כי הנאשם הינו בחור צעיר נעדר עבר פלילי, ללא דפוסים עברייניים. בנוסף ולהתרשמותם, לנאשם כוח רצון ושאפויות גבוהות על אף קשיים פיסיים ורגשיים עמם הוא מתמודד, והוא עורך מאמצים לקדם את יכולותיו בין היתר באמצעות השתלבות תקינה בתעסוקה ובלימודים.

8. שרות המבחן ממליץ לבטל את ההרשעה, אף שלא תהא לה השפעה קונקרטית מיידית עליו בהיבט התעסוקתי, אך היא עלולה, כך על פי התסקיר, להשפיע על דימויו העצמי, זאת כאשר הוא עורך מאמצים לניהול אורח חיים תקין חרף קשייו. באשר לעונש ביטא שרות המבחן התלבטות: מחד, הומלץ על הטלת עונש חינוכי של צו של"צ, כאשר הנאשם הביע מוטיבציה גבוהה לביצוע ענישה מסוג זה. מאידך, משום טשטוש גבולות מסוים הקיים אצלו, קושי לראות חלופה להתנהלותו בעבירות, וחשש להישנות חוזרת של המעשה בעת מצוקה, סבר שרות המבחן כי יתכן והנאשם זקוק לענישה מותנית- צופה פני עתיד. הוסף, כי במידה ויוחלט על ביטול ההרשעה מומלץ להטיל גם רכיב של התחייבות להימנע מביצוע העבירה.

תמצית טיעוני הצדדים:

9. בטיעוניה ציינה המאשימה כי הנאשם יליד 1994 נעדר עבר פלילי. בעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנתה המאשימה לכמות הסם אותה החזיק הנאשם. על פיה במעשיו פגע הנאשם בערכים הנוגעים בצורך חברתי למגר את נגע הסמים, בערכים של בריאות ושלטון החוק. בהתייחס לתסקיר צוין, כי שרות המבחן אינו מתרשם כי להרשעה תהא השפעה קונקרטית, לבד מחשש כי היא תשפיע עליו בהיבט האישי. הוסף בעניין זה כי מקרה זה אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה, ועל כן עתרה להרשעתו - הטלת מע"ת וקנס.

10. הסנגור ציין בטיעונו כי המדינה בהתנהלותה יצרה עבור הנאשם מצב בלתי אפשרי, במסגרתו קיים פער זמנים בין המועד בו פג תוקפו של הרישיון, ועד שהוא מחודש, כשבפרק זמן זה נדרש הנאשם לעשות שימוש יומיומי בסם לצורך רפואי קבוע המאפשר לו משך השנים. הוסף, כי הנאשם הינו אדם נורמטיבי כשטרם גיוסו היו לו שאיפות

גבוהות לשרות משמעותי בצבא, אלא שתאונת הדרכים הקשה בה היה מעורב שינתה את מסלול חייו. הסנגור הדגיש, כי השימוש בסם החל בעקבות תאונת הדרכים בה היה מעורב ונועד לספק לו טיפול רפואי הולם.

11. הנאשם בסיום מסר כי תאונת הדרכים בה היה מעורב, התרחשה יומיים לפני גיוסו לשרות צבאי. הנאשם תיאר בכנות את השינוי שחולל אירוע זה בחייו- כאבים בעמוד השדרה ובחלק הימני של גופו, כשלדבריו השימוש בקנביס רפואי הוא הדבר היחיד שמחזיק אותו כיום על הרגליים.

דין:

12. המחלוקת הטעונה הכרעה במקרה דנן, נוגעת בשאלה האם בנסיבות המקרה קיימת הצדקה להורות על ביטול ההרשעה והעדפת רכיבי ענישה שיקומיים. לצורך הכרעה בסוגיה זו יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים:

א. הנאשם הינו בחור צעיר כבן 26 נעדר הרשעות קודמות. במועדי ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 22 ובתיק שצורף כבן 24. בהקשר זה יש להוסיף כי בהתאם לפסיקה המנחה ישנו מקום להתחשב בגילו הצעיר של נאשם בעת גזירת העונש. (ראו: ע"פ 6961/17 אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל (7.3.18)).

ב. הנאשם הודה ונטל אחריות על מעשיו. הנאשם נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה והיחידה בפלילים. מאז ביצוע העבירה בתיק המקור חלפו למעלה מארבע שנים ובתיק שצורף למעלה משנתיים. מאז אותם אירועים לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים.

ג. המדובר אומנם בשני המקרים בכמויות יחסית גדולות של החזקת סם במשקלים של 40 גרם ו-34 גרם, אך בהתאם לכתבי האישום המתוקנים המדובר בהחזקת סם לצריכה עצמית, ובסם מסוג "קנביס" אשר נמנה על קבוצת הסמים הקלים.

ד. להתרשמות שרות המבחן המדובר בבחור נעדר דפוסים עבריינים, זאת למרות שגדל במשפחה בה חווה מסרים של טשטוש גבולות, ועל אף משברים שחווה, הנאשם מגלה כוח רצון ושאיפות גבוהות לקדם את יכולותיו, בין היתר באמצעות השתלבות תקינה בתעסוקה ולימודים.

ה. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה, הרי שהרקע לביצוע הינו חריג. כעולה מתסקיר המבחן וכן מטיעוני ההגנה בפניי, ביצוע העבירות נעשה בזמנים בהם תוקף רישונו של הנאשם להחזקה ושימוש בקנביס רפואי פג. הנאשם תיאר בבית המשפט באופן כן את תחושותיו באותם זמנים - מצוקה וחוסר אונים עקב מצבו, כאשר השימוש שנעשה בסם הינו הדבר היחיד שמאפשר לו להמשיך ולתפקד. אף שירות המבחן מצוין, כי ביצוע העבירות נעשה על רקע כאבים פיסיים ותחושת חוסר אונים שחווה הנאשם, זאת למרות שלהערכתם בסיטואציות של מצוקה, יתקשה הנאשם לחשוב על דרכים חלופיות להתנהלותו. מנגד, ולהתרשמותם הנאשם הביע הבנה לחומרת העבירות אותן ביצע.

ו. במקרה דנן, המלצת שירות המבחן הינה לסיום ההליך באי-הרשעה, זאת על אף התרשמותם כי להרשעה לא תהא השפעה קונקרטית ומיידית על עתידו המקצועי של הנאשם.

על אף זאת צוין, כי יש בכך כדי להשפיע על דימויו העצמי כאשר המדובר בבחור צעיר העורך מאמצים לניהול אורח חיים תקין חרף קשייו. לכך יש להוסיף את העובדה כי להרשעה בעבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים ישנה משמעות מיוחדת והיא כשלעצמה עלולה לעיתים לגרום לנאשם נזק רב, ולסגור בפניו מסלול של לימודים או עיסוק שהוא מעוניין בו, ודאי ביחס לנאשם שמעצב בשלב זה את עתידו המקצועי. בהקשר זה יש להוסיף כי קיימת בפסיקה בעת האחרונה מגמה של הגמשת הדרישה בדבר הוכחת נזק קונקרטי לעתידו התעסוקתי או השיקומי של נאשם. בבית המשפט העליון עלתה לדיון טענה, מוצדקת בבסיסה, שנאשמים צעירים הנמצאים בראשית גיבוש דרכם המקצועית, מתקשים להוכיח את הנזק המקצועי שייגרם מהרשעתם, שכן זה טרם ידוע. נקבע במסגרת אותה החלטה, כי אין מקום להתחשב בגיל הנאשם, בייחוד משום חומרת העבירות שעבר הנאשם באותו המקרה. (ראו: רע"פ 3989/15 **שי גוזלאן נ' מדינת ישראל** (9.8.15)).

בהתאם להחלטה זו קבע הרכב בית המשפט המחוזי (מרכז-לוד) שמכאן יש ללמוד שבין שני הפרמטרים הנלקחים בחשבון לצורך בחינת שאלת אי ההרשעה, מתקיימת מעין "מקבילית כוחות", כאשר ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, כך אין להסתפק בפגיעה כללית ועתידית, אלא נדרשת פגיעה קונקרטית, ברורה ומוחשית יותר, ולהיפך - ככל שמעשי העבירה קלים יותר, ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר, לרבות תוך התחשבות בעובדה שמדובר בצעירים המצויים בראשית דרכם ושעתידם עוד לפניהם, כל זאת בתנאי שמלכתחילה אכן המדובר בעבירה מהסוג ומהנסיבות המצדיקות בחינת האפשרות לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי.

(ראו: ע"פ 24457-03-15 **פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל** (30.08.15) סעיף 69 לפסק הדין).

ז. בענייננו, אין חולק כי המדובר בעבירה שחומרתה ברף הנמוך ביותר מבין עבירות הסמים, ודאי בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, ועל כן ניתן לקבוע כי הדרישה להוכחת נזק ממשי וקונקרטי במקרה דנן הינה מופחתת, ודי בטעמים שהובאו לעיל, כדי לבסס מסקנה מספקת בנסיבות העניין לפגיעה כללית בעתידו התעסוקתי של הנאשם, המצדיקה את ביטול ההרשעה.

ח. אף בהתאם למבחנים הנוספים שנקבעו בפסיקה ניתן לטעמי לקבוע כי ניתן לסיים את ההליך באי-הרשעה. מבחינת האינטרס הציבורי, הרי שאין המדובר ברף חומרה של עבירה אשר יש בו כדי למנוע אפשרות לסיום ההליך באי-הרשעה, ואף מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים מעלה כי על-פי רוב מוטלים על נאשמים עונשים צופי פני עתיד, כעתירת המאשימה כעת, ולעיתים צו של"צ ו/או קנס כספי.

ראו למשל: ת"פ (ראשל"צ) 41846-05-13 מדינת ישראל נ' רובין (15.9.14); ת"פ (נת') 17184-10-12 מדינת ישראל נ' כהן (16.9.14); ת"פ (ת"א) 24100-09-13 מדינת ישראל נ' קונפורטי (2.4.14); ת"פ (נת') 25868-11-13 מדינת ישראל נ' שומנוב (1.4.14); ת"פ (רח') 45680-12-13 מדינת ישראל נ' שבצ'קו (17.3.14); ת"פ (רח') 17832-08-13 מדינת ישראל נ' ישראל (22.1.14); ת"פ (טב') 31271-11-12 מדינת ישראל נ' אביטל (12.11.13).

13. ממכלול הטעמים שהובאו לעיל, ראיתי לאמץ את עמדת ההגנה ולהורות על סיום הליך באי-הרשעה, זאת לצד צו של"צ וחתימה על התחייבות.

14. אשר על-כן, הנני מורה כדלקמן:

א. הרשעת הנאשם בדין מבוטלת, וההליך מסתיים באי-הרשעה, תוך קביעה שהנאשם ביצע את עבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית.

ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות. שירות המבחן מתבקש להגיש תכנית של"צ לאישור בית-המשפט עד ליום 1.10.2020. מובהר לנאשם, כי ככל שלא תגובש תכנית השל"צ, או שהוא לא ימלא אחר צו השל"צ, ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו, ולגזור דינו מחדש.

ג. התחייבות בסך 5000 ₪ להימנע מביצוע העבירה בה הורשע בכתב האישום המתוקן וזאת למשך שנתיים מהיום.

ד. הסם יושמד.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' אב תש"פ, 23 יולי 2020, בנוכחות המאשימה, הנאשם ובא כוחו.